

УТВЪРЖДАВАМ:
ЯНА ХАРАЛАНОВА
Директор на ДГ „ЩУРЧЕ“

Заповед № РД-07-07 /15.09.2025 г.

ПРОГРАМНА СИСТЕМА

ДГ „ЩУРЧЕ“

2025-2026 учебна година

I. УВОД

Програмната система е цялостна концепция за развитието на детето с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел. Разработена на основание чл.70 ал.1 от Закона за предучилищното и училищното образование, чл.29 ал.1 от Наредба №5/ 03.06.2016г./ за предучилищното образование и е част от Стратегия за развитие на детската градина за периода 2023-2028 година. Тя е дело на педагогическите специалисти в детската градина и е съобразена с определените ДОС за предучилищно образование.

Програмната система е разработена съобразно спецификата на ДГ „Щурче“ и съответства на възрастовите особености, интересите и възможностите на децата.

При разработването ѝ педагогическият екип се ръководи от стратегията за развитие на ДГ - мисия и визия на образователната институция:

Мисията на ДГ „Щурче“:

- Осигуряване на условия за максимално развитие на индивидуалните качества на всяко дете и стимулиране на творческите му заложби чрез прилагане на съвременни иновационни модели за образователно-възпитателна дейност;
- Възпитаване в ценности, даващи най-добър шанс на детето за пълноценно развитие, плавен преход от предучилищна към училищна степен и реализация в живота;
- Формиране на личности със социално поведение в съответствие с потребностите на обществото, в дух на уважение и толерантност към индивидуалните и културни различия.
- Утвърждаване авторитета на детското заведение като желано и предпочитано място за децата, предоставящо подходяща среда за оптимално развитие на личностния потенциал.

Визия на ДГ „Щурче“:

- Институция с утвърден екип от висококвалифицирани специалисти, отговорни личности, проявяващи толерантност, загриженост, зачитайки авторитета на детската личност.
- Методически център мотивиращ професионално-творчески изяви, възможности и подкрепа в развитието и самоусъвършенстването на педагогическите кадри.
- Среда, гарантираща умствено, емоционално, социално, личностно и здравно-физическо развитие на всяко дете в предучилищна възраст, осигуряващо емоционален комфорт и целенасочена подготовка за училище.
- Място за родители търсещи сигурност и гаранция за живота, здравето, възпитанието и пълноценното развитие на детето си.
- Благоприятно място за конструктивен диалог, доверие, подкрепа, партньорство на деца, родители, педагози и различни групи от обществото.

II. ПОДХОДИ И ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

1. ПОДХОДИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

Личностно-ориентирания подход - гарантиращ развитието и зачитането на детската индивидуалност, възрастовите особености, личностните му качества, способностите, интересите, потребностите, чувствата на детето и го поставя в центъра на всяко педагогическо взаимодействие като главен, основен участник в този процес. Детето се възприема като активно действащ субект, важна личност в процеса на обучението, възпитанието, социализацията и отглеждането. Този подход поставя детето като равнопоставен и активен участник в педагогическото взаимодействие, за което трябва да има осигурена образователна, здравословна, безопасна и сигурна среда, практически целесъобразна – физическа, психологическа и социална, микроклимат включващ уважение, доверие, разбирателство, оценяване, зачитане, сътрудничество, награди. В хода на образователния процес детето да получава подкрепа от педагозите за адаптивност, да бъде насърчавано, поощрявано и мотивирано за учене. За пълноценен образователен процес и практическо приложение на усвоените знания и умения е необходимо осигуряване и на педагогическа среда- материали и средства за работа в реални условия, учебни пособия, техника, интериор.

Рефлексивен и ценностно - ориентиран подход - Рефлексията от своя страна изисква развитие на такива феномени като: самооценка, самоконтрол - саморегулация при решаване на игрови, практически и познавателни задачи. Ученето през целия живот интегрира всички процеси на взаимодействие (формални и неформални), които развиват детската индивидуалност с цел стимулиране на представи, умения и компетенции.

Хуманно-личностен подход - Личният опит е в основата на субективния опит – основна функция на образователната институция е да се осъзнае и систематизира стихийният опит на детето. Възпитаването и обучението на детето се осъществяват чрез съчетаване на вербалните с игрови, нагледни и практически интерактивни техники. Дейността не е цел, а културните компетенции чрез нея като средство придават модерна характеристика на европейското образование в комплексно интегрираните форми на интеракция на основата на водещата за психичното развитие - игровата. Гарантират се динамичните преходи от ситуации като варианти за мястото и позицията, на ролята и статуса на детето в тях. Търсят се индикатори за вътрешната динамика на игра и усвояване, на познание и креативност. Осигурява се само-актуализацията на индивидуалността – стабилност, присъединяване и приемане, самоуважение и толерантност.

Комуникативно-експресивен и креативен подход - Разчита се на неформални контакти, общи желания, идеи и проекти. Подпомага се индивидуалната експресивност на детето. Акцентира се върху креативните прояви в играта, познанието, общуването. Развиват се комуникативни умения, уменията за само-представяне и за работа с другите – в малки групи и в екип.

Системно-структурен подход – определя начина на изследване, възприемане и осмисляне на действителността и познавателното отношение на детето към света, към явленията около него и към собствената му дейност. Този подход помага на педагога да се ориентира как да определи съдържанието на детските представи за обекта, как да

разработи особеностите му, че това да доведе децата до познание за неговото единство и цялост.

Ситуационен подход – включва система от методи, изискващи преодоляване на познавателни трудности и решаване на проблемни задачи.

Конструктивен подход -фокусира взаимодействие както върху мисловните процеси, така и върху поведението, което отразява тези процеси. Свързано е с умствените способности, като памет, учене, мислене и разсъждаване.

Игрови подход – система от методи, похвати и средства за реализиране на учебно, образователно и възпитателно взаимодействие чрез игри с децата.

Използване на Е-обучение и технологии - внедряване на иновативни работещи практики. Педагогическото взаимодействие е процес, насочен към постигането на цялостно развитие на детската личност и придобиване на съвкупност от компетентности – знания, умения и отношения, необходими за плавния преход от предучилищното към училищното образование.

2. ДОПЪЛНИТЕЛНИ ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се организират ежедневно по преценка на учителя и са свързани с цялостната организация на деня в детската група. В тях се разширяват и усъвършенстват предвидените компетентности, които допринасят за личностното развитие и разнообразяват живота на детето. Тяхната съвместна функция е да осигурят цялостното развитие на детската личност и постигането на съвкупност от компетентности – знания, умения и отношения, необходими за успешното преминаване към училищното образование.

В ДГ „Щурче“ се прилагат различни допълнителни форми:

- Игри - театрални, конструктивни, сюжетно-ролеви, подвижни, музикални и др.,
- Групови и индивидуални дейности за преодоляване на дефицитите по бълг. език.
- Утринна гимнастика.
- Творчески занимания по интереси.
- Празници и концерти.
- Разходки и екскурзии сред природата.
- Дейности за формиране на битови, здравни, хигиенни навици.
- Дейности за формиране на етични норми на общуване.
- Дейности за формиране на естетически усет.
- Дейности за преодоляване на дефицити.
- Логопедична работа:

Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се организират от учителя на групата извън времето за провеждане на педагогическите ситуации и могат да включват също: предметни игри, елементарните опити, детските експерименти, артистични упражнения, симулативни игри, игри-асоциации, театрализирани игри,

спортни игри, музикални и музикално-ритмични игри, народни игри, фолклорно-обредни игри и пр.

Логопедичната дейност се организира от логопеда по график в индивидуална или групов работа, която включва:

- превенция на комуникативните нарушения;
- диагностика на комуникативните нарушения;
- терапевтична дейност;
- консултативна дейност.

Като допълнителна форма на педагогическо взаимодействие е дейност 4 по проект „Силен старт“ допълнително обучение по български език. Дейностите се организират от учителя, извън времето за провеждане на педагогическите ситуации.

III. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ФОРМИТЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

Детска градина “Щурче“ работи при целодневна организация. В учебно време се редуват основни и допълнителни, а в неучебно – само допълнителни форми на педагогическо взаимодействие. Осигурява се и:

- условия и време за игра и почивка (вкл. следобеден сън);
- условия и време за четирикратно хранене;
- посещение на природни забележителности.

Ритъмът на тези дейности е определен в дневен режим, както следва:

№	ДЕЙНОСТ	ЧАСОВИ ИНТЕРВАЛ
1.	Прием на децата	7,00 – 8,30
2.	Утринно раздвижване	8,25 – 8,40
3.	Закуска	8,40 – 9,00
4.	Основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие	9,00 – 11,00
5.	Подкрепителна закуска/плод/	10,00 – 10,15
6.	Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие	11,00 – 12,00
7.	Обяд	11,30 – 12,30
8.	Самообслужване, тоалет	12,30 – 13,00
9.	Следобеден сън	13,00 – 15,30
10.	Подвижни игри след сън	15,30 – 15,40
11.	Следобедна закуска	15,40 – 16,00
12.	Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие	16,00 – 18,30
13.	Изпращане на децата, работа с родители	16,30 – 18,30

Горепосоченият дневен режим е обобщен и се осъществява в гъвкав порядък, в зависимост от възрастта, нуждите и интересите на децата.

ДЕТСКА ГРАДИНА „ЩУРЧЕ“
С. ГРОЗДОВО. ОБЩ. ДОЛНИ ЧИФЛИК, ОБЛ.ВАРНА
email: info-400296@edu.mon.bg

=====

Разпределение на педагогическите ситуации:

Разпределението на педагогическите ситуации по отделните образователни направления се осъществява в седмично разпределение. То се разработва преди началото на учебната година от педагогическите екипи по възрастови групи и се утвърждава от директора на детската градина. За 2025-2026 година броят на педагогическите ситуации по групи се разпределя както следва:

Първа възрастова група (3г.)

НАПРАВЛЕНИЕ	МИНИМАЛЕН БРОЙ ПС ПО НАРЕДБА №5	ДОПЪЛНИТЕЛЕН БРОЙ	ОБЩ БРОЙ ПЕДАГОГИЧЕСКИ СИТУАЦИИ ЗА СЕДМИЦА
Български език	1	2	3
Математика	1		1
Околен свят	1	1	2
Изобразително изкуство	2		2
Музика	2		2
КТ	1		1
Физическа култура	3		3
ОБЩО:	11	3	14

Втора възрастова група (4-5г.):

НАПРАВЛЕНИЕ	МИНИМАЛЕН БРОЙ ПС ПО НАРЕДБА №5	ДОПЪЛНИТЕЛЕН БРОЙ	ОБЩ БРОЙ ПЕДАГОГИЧЕСКИ СИТУАЦИИ ЗА СЕДМИЦА
Български език	2	2	4
Математика	1		1
Околен свят	2	1	3
Изобразително изкуство	2		2
Музика	2		2
КТ	1		1
Физическа култура	3		3
Общо:	13	3	16

Трета възрастова група (5-6г.):

НАПРАВЛЕНИЕ	МИНИМАЛЕН БРОЙ ПС ПО НАРЕДБА №5	ДОПЪЛНИТЕЛЕН БРОЙ	ОБЩ БРОЙ ПЕДАГОГИЧЕСКИ СИТУАЦИИ ЗА СЕДМИЦА
-------------	---------------------------------------	-------------------	--

ДЕТСКА ГРАДИНА „ ЩУРЧЕ “
С. ГРОЗДЬОВО. ОБЩ. ДОЛНИ ЧИФЛИК, ОБЛ.ВАРНА
email: info-400296@edu.mon.bg

=====

Български език	2	2	4
Математика	2		2
Околен свят	2	1	3
Изобразително изкуство	2		2
Музика	2		2
КТ	2		2
Физическа култура	3		3
Общо	15	3	18

Четвърта възрастова група (6-7г.):

НАПРАВЛЕНИЕ	МИНИМАЛЕН БРОЙ ПС ПО НАРЕДБА №5	ДОПЪЛНИТЕЛЕН БРОЙ	ОБЩ БРОЙ ПЕДАГОГИЧЕСКИ СИТУАЦИИ ЗА СЕДМИЦА
Български език	3	2	5
Математика	3		3
Околен свят	2	1	3
Изобразително изкуство	2		2
Музика	2		2
КТ	2		2
Физическа култура	3		3
ОБЩО:	17	3	20

Тематичните разпределения за всяка възрастова група се разработват от педагогическите специалисти, като:

- Осигуряват ритмичното и балансираното разпределяне на съдържанието по образователните направления;
- Включват темите за постигане на отделни компетентности като очаквани резултати от обучението, както и методите и формите за проследяване на постиженията на децата.
- Тематично разпределение се разработва, като се отчитат интересите на децата и спецификата на образователната среда.
- Тематичните разпределения по възрастови групи се утвърждават от директора и са неразделна част от настоящата програмна система на детската градина.

- Детската градина развива и допълнителни компетентности по гражданско, екологично, здравно възпитание, които се включват в тематичното разпределение по образователни направления и възрастови групи.

Механизъм за взаимодействие между участниците в предучилищното образование:

Разбирането за взаимодействието между детската градина и семейството /родителите/ датира не от скоро. Сравнително от скоро, обаче в редица публикации се настоява за преосмисляне на подходите към това взаимодействие, като акцентът се измества от почти пасивната и консумативната позиция на семейството, към провокиране от страна на детската градина за инициатор на нови начинания. Днес ролята на детската градина е не само да възпитава и обучава децата, а да даде модел на възпитание, който да се усвоява в семейството и в обществото – интерактивна среда, интерактивни методи, богата дидактична и игрова база, постоянна квалификация на учителите, ежедневно взаимодействие с родителите. Постигането на тези условия несъмнено изисква силно финансиране, което включва не само държавата, но и дарители за благотворителна дейност, лично участие с труд и усилия за обществено полезна дейност, както на родителите, така и на служителите в детската градина. Смята се, че детската градина е инициативния фактор във взаимодействието с родителите.

Предучилищното образование, като процес на възпитание, социализация и обучение на децата, се осъществява при взаимодействие и сътрудничество с родителите, със семейство. Сътрудничеството и взаимодействието между учителите, директорите и другите педагогически специалисти и родителите създават условия за постигане на целите на предучилищното образование, както и за формиране на положително отношение към училището и мотивация за учене.

Добри практики на взаимодействие между ДГ и родителската общност

- Поздравителни адреси до родителите по повод на всички национални празници и участия в инициативи на ДГ;
- Покани за присъствие на тържества и празници в детската градина;
- Включване в дейност 2 „Интензивна работа с родители“ по проект „Силен старт“.
- Мониторинг: анкети за проучване на родителското мнение по различни въпроси;
- „Училище за родители“ – ежемесечно учителите публикуват статии за възпитанието на децата на сайта на детската градина, на родителските табла;
- Сайт – детайлно представяне на устройството и дейността на детската градина;
- „Кът на признанието“ – представяне на всички отличия и награди, поздравителни адреси от различни институции за детската градина;
- Постоянни изложби на детско и семейно творчество не само в групите, на входовете, във фоайетата;
- Информационни табла за родителите с различни постоянни рубрики – поддържани системно и професионално;

ДЕТСКА ГРАДИНА „ЩУРЧЕ“
С. ГРОЗДЬОВО. ОБЩ. ДОЛНИ ЧИФЛИК, ОБЛ.ВАРНА
email: info-400296@edu.mon.bg

=====

- Приемното време за родители;

Деца - обучавани и възпитавани в здравословна, безопасна и сигурна среда, зачитани като активни участници в образователния процес:

- получават обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;
- участват в проектни дейности;
- поощрявани с морални и материални награди;
- ползват медицинско обслужване,
- закалителен режим, детски отход и туризъм;
- Грижата за здравето се осигурява и чрез участие в програми за здравно образование и за здравословен начин на живот;

Учителите

- зачитат правата и достойнството на децата и другите участници в предучилищното образование и си сътрудничат и партнират със заинтересованите страни;
- определят методите и средствата за провеждане на образователния процес съобразно принципите и целите, определени в ЗПУО;
- повишават квалификацията си;
- осъществяват обучение и възпитание на децата в съответствие с държавните образователни стандарти;
- опазват живота и здравето на децата по време на образователния процес и на други дейности, организирани от институцията;

Родителите - сътрудничеството и взаимодействието между родителите и детската градина се осъществяват чрез индивидуални консултации, родителски срещи, обучения, както и всеки път, когато конкретна ситуация или поведение на детето го прави необходимо.

- родителите са участници и партньори в предучилищното образование заедно с децата, учителите, директорът и другите педагогически специалисти.
- участват в тренинги и консултации по въпроси, свързани с образованието и личностното развитие на децата им;
- участват в процеса на изграждане на навики за самоподготовка като част от изграждането на умения за учене през целия живот;
- Родителите са първите и най-влиятелни педагози за малките деца и най-влиятелните хора в живота им. Те имат най-пряка отговорност и участие при подготовката на детето за училище.

Цели за съвместно сътрудничество между педагози от детската градина и родители:

ДЕТСКА ГРАДИНА „ЩУРЧЕ“
С. ГРОЗДЬОВО. ОБЩ. ДОЛНИ ЧИФЛИК, ОБЛ.ВАРНА
email: info-400296@edu.mon.bg

=====

1. Повишаване на доверието в образователната система.
2. Активно участие на родителите за успешна адаптация и социализация на детето, както и в образованието на техните деца за подкрепа на личностното им развитие.
3. Създаване на условия за ранно детско развитие и подготовката на децата за училище.
4. Разбиране, подкрепа и споделена отговорност между ДГ и семейството, формиране на положително отношение към училището и мотивация за учене.
5. Съвместна работа за разбиране на ученето като ценност.
6. Разпределяне на правата, задълженията и отговорностите между детската градина и семейството за постигане на стратегическите цели и приоритетите на политиката за учене през целия живот.

Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и детската градина се осъществяват чрез различни форми, обединени в две групи: индивидуални и групови форми на работа.

- Индивидуални форми на сътрудничество: - индивидуален разговор /среща/ между детския учител и родителя; - индивидуална консултация; - съобщения /устни, писмени/.
- Групови форми на сътрудничество: - родителска среща; - тренинг;
- Други форми на сътрудничество: - участие на родителя в образователния процес;

Сътрудничество и взаимодействие се осъществява и в случай, когато конкретна ситуация или поведение на детето го прави необходимо / чл. 208, ал.1 от ЗПУО/. Родителите участват в Обществения съвет на детската градина по реда посочен в Глава четиринадесета, Чл. 265 и Чл. 266 на ЗПУО. Всички участници в предучилищното образование осъществяват взаимодействие на основата на партньорски взаимоотношения за постигане стратегическите цели на детската градина. Формите на сътрудничество се определят съвместно от директора, учителите, други педагогически специалисти и родителите.

Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и детската градина се осъществяват при условия и по ред, определени с Правилника за дейността на детската градина, приет с решение на педагогическия съвет – протокол № 8/ 03 .09.2025г.

Програмната система на ДГ „Щурче“ за учебната 2025/2026г. е приета на педагогически съвет с протокол №8 /03.09.2025 г., и утвърдена със Заповед № РД-07-07 /15.09.2025 г. на директора на ДГ „Щурче“.